

Wij stonden op Golgotha

Ds. J. IJsselstein - Lukas 23:47-49

Nabetrachtingspreek

Liturgie dienst:

Psalm 8:1,4

Psalm 8:9

Lukas 23:44-48

Psalm 31:1,4,5,6

Psalm 2:6

Psalm 73:14

Gemeente, u bent vanmorgen in het zien van de tekenen van brood en wijn getuige geweest van het lijden en sterven van Christus.

Wij stonden op Golgotha.

Dat is ook het thema van de preek in deze dienst van na betrachtning en dankzegging.

De tekstwoorden voor vanmiddag kunt u vinden in Lukas 23:47-49, waar we het woord van God als volgt lezen:

Als nu de hoofdman over honderd zag, wat er geschied was, verheerlijkte hij God, en zei: Waarlijk, deze Mens was rechtvaardig.

En al de scharen, die samengekomen waren om dit te aanschouwen, ziende de dingen, die geschied waren, keerden wederom, slaande op hun borsten.

En al Zijn bekenden stonden van verre, ook de vrouwen, die Hem tezamen gevolgd waren van Galilea, en zagen dit aan.

Wij stonden op Golgotha. En op Golgotha stonden vijf soorten van mensen.

Daar stond de *hoofdman* over honderd, de centurion (zoals staat in vers 47).

Mattheus noemt er nog bij: degenen die met hem waren, de soldaten.

Op Golgotha stonden ook (zo staat in vers 48) *de scharen, de menigten*, die samengekomen waren om het spektakel te zien dat daar plaatsvond.

En dan waren er ook nog de *joodse leiders*, die we niet tegenkomen in onze tekstverzen, maar wel in de verzen daarvoor. Zij stonden ook op Golgotha.

En verder staan daar *Zijn bekenden*. En de vijfde groep dat zijn de *vrouwen* die Hem gevolgd waren, zoals staat in vers 49.

Vijf groepen van mensen. En daarom heeft de preek van vanmiddag ook vijf aandachtspunten. Ze duiden die vijf groepen van mensen aan:

- 1. De hoofdman over honderd**
- 2. De scharen**
- 3. De joodse leiders**
- 4. De bekenden van Jezus**
- 5. De vrouwen die Hem gevolgd zijn.**

Gemeente, kom in gedachten mee. Naar Golgotha. Kom staan bij die menigte mensen, die daar al uren staat. Ja, het duurde lang vanmorgen. Daar duurt het ook lang. Wat daar gebeurt, is ook al uren lang bezig...

U staat erbij... U trilt ook nog na van de dingen die gebeurd zijn...

Drie uur lang is het aardedonker geweest. Bange vrees becroop u. De natuur zweeg stil. Uw lichaam huiverde.

En toen, aan het einde van die drie uren, hoorde u een grote stem vanaf het middelste kruis: *Eli, Eli, lama sabachtani*. Mijn God, Mijn God, waarom hebt U Mij verlaten?

En toen was daar weer dat gedoe, dat gespot aan de voet van het middelste kruis.

Maar toen, toen was er nog een keer (nee, niet de stem van een koning die wegsterft in de dood, maar) toen was er nog een keer die krachtige roep, die grote stem:

Vader, in Uw handen beveel Ik Mijn geest.

Zo legde Hij Zich aan de voeten van Zijn Vader.

En toen... toen beefde de aarde, toen scheurden de rotsen, toen werden de graven geopend, toen stonden de doden op...

En toen... toen riep de hoofdman over honderd...

Op wie lijkt u trouwens? Want u hoort bij één van de vijf groepen mensen die daar staan...

Toen de **hoofdman over honderd** (dat is de eerste van die vijf soorten van mensen), de centurion zag wat er gebeurde (zo staat in vers 47), *toen verheerlijkte hij God!*

Dit is de man die de troep soldaten leidt.

Dit is een man met bloed aan zijn handen.

Mattheus schrijft: Hij ziet, samen met zijn mannen, de aardbeving en wordt zeer bevreesd!

Ze weten dat Hij gezegd heeft: Ik ben de Koning der joden, Ik ben de Zoon van God.

En nu... nu zien ze, nu horen ze Zijn tekenen... En ze belijden: Hij is het!

Dit is de Rechtvaardige. Dit is de Onschuldige. Dit is de Zoon van God.

Dit is een heidense man, dit is een Romein. Dit is een man die de Schriften nog niet kent.

Dit is een treurige voorbode van wat is en van wat komen gaat: *de heidenen zullen u voorgaan...!*

Kort tevoren heeft hij, samen met zijn mannen, de Gekruisigde nog bespot en gelasterd. In vers 36 staat: *en ook de krijgsknechten, tot Hem komende, bespotten Hem!*

En nu, door de tekenen van Zijn macht en door de woorden van Zijn mond, wordt hij geveld. Als een eersteling. Als een verhooring op het gebed van Christus: Vader, vergeef het hun, want ze weten niet wat zij doen.

Hij ziet het. En hij belijdt het. Het is de belijdenis van Petrus, het is de latere belijdenis van de kamerling: *U bent de Zoon van God!*

De discipelen geloven het wel, maar *durven* het niet te belijden.

De godsdienstige joden verwierpen Hem, de vrome kerkmensen verwerpen Hem, maar... deze heiden buigt.

Dit is de eersteling van de volken. Een eerste vrucht op de dood van Christus.

Een moordenaarsgeloof. Want (en dat geldt ook nu nog): wie met bloed aan zijn handen erkent: dit is de Rechtvaardige, dit is de Onschuldige, dit is de Zoon van God, die veroordeelt en vernedert zichzelf, en geeft God de eer.

Was u vanmorgen als deze *hoofdman*?

Was er vanmorgen één heiden in de kerk, die kijkend naar de tekenen van brood en wijn beleden heeft: *Ik heb wel bloed aan mijn handen, maar Hij was onschuldig! Waarlijk, deze is de Zoon van God? Verheerlijk dan God. Want dan is uw huis zaligheid geschied.*

Ik kijk om me heen en zie ook... **een massa mensen: de scharen, de menigten.** De tweed groep van mensen. Mensen, die (zo staat er in vers 48) *samengekomen waren om dit te aanschouwen. En: ziende de dingen die geschied waren, keerden zij wederom, slaande op hun borsten.*

Een grote menigte van mensen, samengekomen, meegelopen om dit te zien. Om dit spektakel te zien!

Het zijn inwoners van de stad, het zijn pelgrims, gasten van het komende paasfeest...

Luchthartig, geboeid, geïnteresseerd, gewoon meelopend... Op deze spectaculaire dag! Want er is iets te zien!

Er was wat te zien... toen..., vandaag..., vanmorgen....

Maar de dag bracht hen wat anders dan gedacht. Dit spektakel greep hen ineens vast. Het was alsof de hand van God hen vastgreep. Ze werden vastgegrepen door schrik en angst! Toen de Kruiseling zo wonderlijk bad: Vader, vergeef het hun, want ze weten niet wat ze doen...

Toen de lucht inktzwart werd... en bleef...

Toen de Stervende aan het kruis riep met kracht, eens en nog eens...

Toen de aarde beefde, de rotsen spleten en de graven opensprongen...

Toen werden ze plotseling (daar hadden ze niet op gerekend!) vastgegrepen door onrust en vrees. Het was alsof ze plotseling wakker geschud werden.

En nu keren ze zich om... Ze gaan terug: slaande op hun borsten.

Dat slaan op hun borsten is anders dan bij de dochters van Jeruzalem kort tevoren. Deze mensen slaan op hun borst vanwege zelfverwijt en schuldgevoel: *Dit hebben zij Hem aangedaan.*

Zoals Petrus later zegt in Handelingen 2:36:

Zo wete dan zekerlijk het ganse huis Israëls, dat God Hem tot een Heere en Christus gemaakt heeft, namelijk dezen Jezus, Die u (!)gekruist hebt.

Ze zien het, ze weten het, ze voelen het... En ze slaan op hun borst als teken van berouw!
Ze wenen over zichzelf en over hun kinderen.

Wat is dat toch *geweest* bij die mensen?

Misschien moet je wel zeggen dat het een *gemengde* groep is geweest. Daar zaten *twee* soorten van mensen bij.

Het eerste wat opvalt (en dat verontrust!) is dat ze *weg gegaan zijn*.

'Ze keerden wederom', en dan... lees je niets meer van ze...

Je leest niet dat ze onderzoek gedaan hebben, je leest niets (zoals bij de hoofdman over honderd) van een belijdenis. Enkel het eenvoudige bericht: *ze gaan naar huis.*

De bekende bijbeluitlegger Matthew Henry schrijft: 'zo zijn velen (aan wie Christus voor de ogen geschilderd is in het woord en de sacramenten, als onder hen gekruisigd zijnde) *aangedaan*. Maar het is niet van lange duur. Ze slaan zich op de borst... En keren weer... Ze zien Hem... Ze bewonderen Hem... En ze gaan heen. Ze vergeten hoe Hij was en welke reden er was om Hem lief te hebben.'

Ontwaakt, wakker geschud, vol van schuldgevoel en berouw. Maar het is als een voorbijgaande wolk. Als een nevel die optrekt. En dan is het voorbij. Ze geloven voor een tijd. En daarna vallen ze weer in slaap.

Hoort u bij *die* mensen op Golgotha? Ontwaakt, tranen gehuild, berouw gehad..., maar toen, daarna toch verder geleefd? Vergeten hoe Hij was en welke reden er was om Hem lief te hebben...?

Wees toch gewaarschuwd! Ga zo niet door!

Een gemengde groep. Ja, want wellicht zijn er ook geweest, die hier *echt ontwaakt* zijn. Wakker geworden, verontrust, vastgegrepen door schuldbesef en zelfverwijt...

Waardoor hun hart beginnend weker, zachter gemaakt is als voorbereiding voor de dag van Pinksteren. Als de zware beschuldiging hun hart *echt* doorsteekt. Als Petrus zegt:

Zo wete dan zekerlijk het ganse huis Israëls, dat God Hem tot een Heere en Christus gemaakt heeft, namelijk dezen Jezus, Die u gekruist hebt.

Het was niet zo: u stond erbij en keek ernaar...

Maar: U *deed* het! U *hebt Hem gekruisigd!*

Dat Hij daar hing (en dat hier vanmorgen op de avondmaalstafel Zijn tekenen van brood en wijn stonden) dat was *uw schuld*, dat hebt u *gedaan!*

En als ze *dat* horen (en het dringt door tot het binnenste van hun bestaan) dan slaan ze, op de Pinksterdag opnieuw op hun borst.

En dan zeggen ze met de tollenaar (die ook zo op zijn borst sloeg): Wees mij zondaar genadig! Wat moeten we doen om zalig te worden?

Beste vrienden, als uw hart verontrust is, als u merkt dat u wakker geschud bent uit uw dodelijke rust, ga dan niet rusten. Ga dan niet, zoals hier, naar huis om gewoon verder te gaan met uw leven.

Uw situatie is dringender dan ooit tevoren, hoogst ernstig en levensgevaarlijk. Want als u doorgaat, als u gewoon verder gaat met uw leven en weer in slaap valt, dan zult u dieper slapen dan dat u ooit tevoren deed.

Bidt toch of God wil werken, wil doorwerken in uw hart. Zodat u uiteindelijk echt buigt en echt breekt. En niet alleen slaat op uw borst, maar ook gaat uitroepen: wees mij zondaar genadig!

Zij keren terug. Zij gaan naar huis.

Maar zij zijn niet de enigen die op Golgotha staan. Er zijn nog meer mensen.

Daar zijn ook (en dat is de derde groep) **joodse leiders: Schriftgeleerden, farizeeën, overpriesters**. We zien ze niet in de tekstverzen, maar wel in de verzen daarvoor.

Ook zij hebben Zijn stem gehoord: Vader, vergeef het hun.

Ook zij hebben gebeefd bij het zwart worden van de zon, bij het beven van de aarde en het scheuren van de rotsen.

Maar harder dan die gescheurde rotsen, lijken hun eigen harde harten.

Want ze gaan door.

Van heel veel mensen geldt: ze weten *niet* wat ze doen...

Maar dat geldt *niet van hen*. En van velen *van u* geldt dat *ook niet*.

U weet het! U weet het *wel!*

U weet het: die Gekruisigde, dat is de Christus. En deze tekenen van brood en wijn, die u vanmorgen gezien hebt, zijn tekenen van Zijn liefde.

Zij weten het. Want de Heere had het tegen hen gezegd, toen Hij in de tempel stond (het staat in Johannes 7:28):

En u kent Mij, en u weet, van waar Ik ben; en Ik ben van Mijzelven niet gekomen, maar Hij is waarachtig, Die Mij gezonden heeft, Welken gijlieden niet kent.

U kent Me. U weet Wie Ik ben.

Maar desondanks spotten ze. En dat blijven ze doen. Ook na die drie uur durende duisternis. Ze blijven spotten aan de voet van het kruis. Want als Hij roept vanwege Zijn Godsverlating, dan spotten ze en zeggen ze: laten we zien of Elia komt!

Ze weten het, maar ze gaan willens en wetens door. Ze vragen Pilatus of die Zijn benen wil laten breken. Een laatste gruweldaad om Hem willens en wetens te doden. En straks zetten ze een heidense wacht voor de deur van Zijn graf, om Hem zelfs na Zijn dood (als het mogelijk was) te hinderen.

Ze wisten dat Hij de Messias was. Hij had het tegen hen gezegd.

En *ook u* weet dat Hij de Christus is. Hij heeft het ook tegen u gezegd.

En toch verachten velen van u Hem... Toch achten velen van ons Zijn bloed onrein... En daarom hebben de tekenen van brood en wijn voor u geen waarde...

Nee, zegt u, ik hoor eigenlijk bij een andere groep. Ik herken me niet zo in deze groep. Is er niet ook zesde groep? Ik ben *geen* moordenaar. Ik ben vanmorgen *ook* niet naar huis gegaan terwijl ik op mijn borst sloeg van schuldbesef en zelfverwijt. Ik hoor eerlijk gezegd *ook* niet bij de discipelen en de vrouwen. Ik ben *ook* niet thuisgebleven... Is er niet een zesde of een zevende groep?

Een groep van eerbiedige toeschouwers, afwachtend weliswaar, maar van mensen die daar niets aan kunnen doen? Een groep van neutrale, respectvolle toeschouwers?

Nee. Die was en is er niet.

Ik weet dat het u stoot. Want ik weet hoe het mij gestoten heeft.

Maar als u niet bij één van die andere vier groepen hoort, dan bent u één van deze groep. Dan bent u één van die vrome vijanden.

U bent niet blijven slapen in de stad. U kwam naar het kruis.

U bent vanmorgen niet thuisgebleven. Maar u kwam en u keek, maar... u zei (als ik denk aan de hoofdman) helemaal niets. En het zei u ook helemaal niets...

Van velen van u geldt: U hebt Zijn bloed veracht, Zijn liefde geminacht...

O, verachters van Christus! O, minachters van Zijn bloed!

U bent niet eerbiedig, neutraal, meegaand, respectvol en afwachtend. Ik ken uw hart want zo was mijn hart ook. U bent vijandig!

U lijkt wel vroom, maar uw hart is als het hart van een gewetenloze misdadiger.

O, zie toch wie u bent en word wakker!

Er zou al zoveel gewonnen zijn, als *ook u* naar huis zou gaan, slaande op uw borst...!

Hebt u teveel gezondigd? Is het hopeloos?

Nee! Er is een weg! Dat hebt u vanmorgen ook gezien.

Daar aan tafel zaten de slechtsten. Daar zaten mensen die voorheen hetzelfde hart hadden als dat u nu nog hebt.

Daar zaten vrome vijanden, die voorheen ook niet wilde buigen. Die ook het bloed van Christus veracht hebben.

Maar God..., maar God heeft ons gebogen... En daarom kan het ook voor u!
O, roep dan toch de Naam des Heeren aan en zeg: wees mij zondaar genadig.

U zegt: kunt u mij hoop geven vanuit de Schrift?

Ja, want even verderop, in Handelingen 6:7 lezen we over *een grote schare van priesters* die het geloof gehoorzaam geworden is. Uiteindelijk zijn er ook vanuit deze groep harten gaan buigen en breken.

Want als de Geest der genade en der gebeden uitgestort wordt (en Hij is uitgestort), als de Geest gaat werken, dan gaan zelfs de hardste harten breken. Ja, juist zij!

U zegt: dan wacht ik daar maar op.

Ik zeg u: dan speelt u met vuur. Want u weet niet wie als eerste zijn hand op uw leven leggen zal, als u zo rustig en onbekommerd afwacht: of het de hand van de Geest zal zijn, of de kille en klamme hand van de dood.

Maak haast! Worstel om het behoud van uw ziel! Nu u nog tijd hebt!

Maar laten Manasses, Maria's Magdalena en Saulussen van Tarsen niet wanhopen.
Want er is genade bij God. Voor de grootste van de zondaars.

We gaan nu samen eerst zingen.

We stonden samen op Golgotha.

Het gaat vanmiddag niet over de mensen in de stad gebleven zijn, maar over die mensen die rondom het kruis gestaan hebben. Om die mensen, die het met eigen ogen voor zich hebben gezien: de tekenen van het gebroken lichaam en van het vergoten bloed van de Zaligmaker.

Over deze mensen: de hoofdman en zijn soldaten, de menigte die slaande op de borst terugkeerde naar huis, en over vijandige joodse overpriesters en Schriftgeleerden.

Maar daar waren ook, en dat is de vierde groep die we ontmoeten: **Zijn bekenden.**

Immers er staat in vers 49: *Al Zijn bekenden stonden van verre.*

Zijn bekenden. Wie zouden dat zijn?

We weten dat de discipel Johannes dicht bij het kruis heeft gestaan. Hij staat (zo schrijft hij in Johannes 19:25-26) bij de vrouwen van het kruis. En hij hoort ook heel goed de woorden van de Heere Jezus, als die tegen hem zegt: zoon, zie uw moeder.

En straks ziet hij het ook heel nauwkeurig voor zich: als een van de soldaten een speer in de zijde van de Heere Jezus steekt, dan spat daar bloed en water uit. Johannes staat dichtbij.

Wie zijn dan die bekenden, die van verre staan?

Zijn het misschien de andere discipelen? Staat Jozef van Arimathea daarbij? Of Nicodemus? Waarschijnlijk zijn het inderdaad die mannen geweest. Mannen die Jezus kenden. Die met Hem geleefd hebben.

Maar nu..., staan ze van verre.

Is het uit angst? Is het vanwege dreigend gevaar?

Hoe dan ook, hier wordt de profetie vervuld, die staat in Job 19: 13:

Mijn broeders heeft Hij verre van mij gedaan; en die mij kennen, zekerlijk, zij zijn van mij vervreemd.

En wat de dichter van Psalm 88 heeft geprofeteerd (vers 19):

U hebt vriend en metgezel verre van mij gedaan; mijn bekenden zijn in duisternis.

Ze staan van verre...

Zoals ook hier vanmorgen mensen waren, die van verre bleven staan.

Met een hart vol van vrees. Benauwd van alle kanten. En geen vrijmoedigheid om dichterbij te komen.

Hoewel dat het hart van de Meester wel met blijdschap vervuld zou hebben. Als u dichterbij gekomen was om Zijn stem te horen ('het is volbracht') en om Zijn tekenen te zien. De tekenen van Zijn liefde en trouw.

Maar van buiten was strijd, van binnen vrees...

Hoe kwam dat? Waarom was dat?

U zegt: Ik dacht dat mijn zonden te groot en teveel waren...

Hebt u wel naar de goede stem geluisterd...?

U zegt: Ik dacht 'het is wel voor *hen*, maar niet voor *mij*'

Hebt u wel naar de goede stem geluisterd...?

U zegt: ik dacht 'wat zullen de mensen toch zeggen, als ik nu ga...?'

Hebt u wel naar de goede stem geluisterd...?

Was u nu maar dichterbij gekomen. Om *Zijn* stem te horen. Die stem die zei: Het is volbracht. Voor u.

Was u nu maar dichterbij gekomen om *Zijn* tekenen te zien. Het tekenen van *Zijn* sterven, van *Zijn* liefde en trouw, tot in de dood, tot in de dood van het kruis. Maar u bleef van verre staan...

Dat zij van verre bleven staan, dat verzwaarde ongetwijfeld *Zijn* lijden. Maar het onthield *hen* ook hun troost! Daardoor konden ze niet goed zien wat er gebeurde. Daardoor konden ze niet goed zien, wat Hij voor hen deed.

Dat hadden ze kunnen *zien*. Met hun eigen ogen.

Maar nu moeten ze het straks *horen* van de vrouwen. Die wel dichtbij gestaan hebben, die het wel met eigen ogen hebben gezien. Van de vrouwen: *zij* hoorden *Zijn* stem, *zij* zagen *Zijn* ogen vol liefde, *zij* zagen *Zijn* gebroken hart.

Maar die bekenden, die (waarschijnlijk) mannen, stonden van verre.

Je kunt je hun bange zieleworsteling wel voorstellen. Van die mannen daar op afstand...

Hadden ze nu maar een hart om te geloven dat de Messias moest en wilde lijden en sterven. Voor hen, in hun plaats. Dan zouden ze wel dichterbij gekomen zijn.

Maar nu zijn hun harten zo vol van twijfel en van mensenvrees...

Wat moet ik tegen u zeggen...?

De Heere Zelf zegt tegen u:

O, onverstandigen en tragen van hart, om te geloven al hetgeen de profeten gesproken hebben! Moest de Christus niet deze dingen lijden, en alzo in Zijn heerlijkheid ingaan ?
(Luk 24:25-26)

Broeders (want misschien zijn het wel vaker de mannen dan de vrouwen, net als hier), broeders, dat u van verre bleef (door mensenvrees, ongeloof en twijfel weerhouden),

terwijl u niet durft te ontkennen dat u wel nabij gebracht bent door het werk van Christus, daarmee deed u Hem verdriet. U deed de Meester pijn.

Als u denkt aan uw mensenvrees... Is die wel terecht? Als *Hij* zo bang geweest was als u, als Hij Zichzelf niet had verloochend voor de mensen, wat was er dan van u terecht gekomen?

En als u denkt aan uw ongeloof en twijfel...

Ach, dan roept alles om het ingrijpen van (de straks opgestane) Meester.

Die na Zijn opstanding gelukkig Zelf Zijn twijfelende discipelen komt opzoeken. En ze opnieuw tekenen geeft. Het teken van de spijkers in Zijn handen en het teken van de speerstoot in Zijn zij.

Maar gaat u die tekenen dan wel geloven?

Broeders, vraagt toch veel om licht, om genade en om de doorwerking van de Geest van God in uw hart.

En kom dichterbij... Het is de Meester Zelf die u riep, en die u roept. Het is de Meester Zelf, die zei: het is volbracht.

En die, Gode zij dank, nu bidt aan de rechterhand van de Vader: *dat uw geloof niet ophoude*.

Er is nog een andere groep, een vijfde groep: **de vrouwen**. Zij stonden eerst ook van verre, maar uit het Johannesevangelie blijkt dat ze dichterbij gekomen zijn.

Het was de liefde van de Meester die hen dichterbij trok.

Zij zijn Hem (zo staat in vers 49) gevolgd. Ze zijn Hem gevolgd om Zijn woorden, om Zijn liefde. En ze verlaten Hem niet in Zijn lijden. Ze blijven Hem hoe dan ook trouw volgen.

Volg zo, kinderen van God, uw Heere en Meester na: trouw en met liefde, ook in tijden van lijden, angst en gevaar.

Jezus heeft zoveel voor hen betekend, zoveel voor hen gedaan. Zouden ze Hem dan nu verloochenen?

Nee, dan komen ze toch naar voren. Gevaar of geen gevaar, vrees of geen vrees.

Het is de Meester die hen trekt naar de voet van het kruis.

Om daar te zien..., wat u vanmorgen misschien ook wel mocht zien...: Een lijdende en stervende Borg. Voor mij, voor mijn schuld. Want ik heb die kroon gevlochten, ik heb die beker gevuld. Het is de toorn van God over mijn zonden, die Zijn hart breekt. En dat hij zo leed en zo stierf, dat deed Hij ook voor mij. En daarom zal God nooit meer op mij toornen of schelden...

Het zijn niet de groten, het zijn de kleinen, het zijn de eenvoudige vrouwen, die Jezus gevolgd zijn, die hier bij Zijn sterven met naam en eer worden genoemd: Maria Magdalena, de moeder van Jakobus en Joses, de moeder van de zonen van Zebedeus, nog een paar andere vrouwen.

De liefde van hun *Meester* neemt hen mee in Zijn dood, neemt hen mee door Zijn dood naar het leven.

En hun *wederliefde* is hard als het graf. Want: Hij is hun liefste geworden. Hij had hen zo lief, tot in de dood, ja, tot in de dood van het kruis.

En daarom hebben ze Hem ook zo hartelijk lief. Ze kunnen en willen Hem nooit meer missen.

Tranen branden ongetwijfeld in hun ogen: dit is hun Meester, stervend voor hen, in hun plaats!

Gaat u zo maar naar huis, kinderen van God.

Pijn, verdriet en schaamte branden in ons hart, als wij er aan denken dat Hij dit *wilde* doen en dat Hij dit *moest* doen voor ons, voor onze schuld.

Maar ook met verwondering, innige blijdschap en hartelijke wederliefde. Met een liefde die Hem volgt en dient, waar Hij ook heen gaat. Ik zal hem nooit vergeten, Hem mijn Helper, mijn Redder, mijn Heiland heten, al mijn hoop en lust.

Laten we Hem, net als die vrouwen, in stilte volgen, waar Hij ook heengaat.

Hem zoeken, bij Hem blijven. Want wie dicht bij Hem blijven mag, wie met Maria graag zit aan Zijn voeten, die zal veel van Zijn liefde zien en ervaren.

Lieve vrienden, deze stervende Zaligmaker hebt u allemaal zo nodig!

Bij wie van die vijf groepen mensen hoort u?

Als u niet hoort bij die laatste, bij de vrouwen die Hem volgden, en nu met ons naar huis gaat...

zoekt dan toch de HEERE, terwijl Hij te vinden is, roept Hem aan, terwijl Hij nabij is.

De goddeloze verlate zijn weg, en de ongerechte man zijn gedachten; en hij bekere zich tot den HEERE, zo zal Hij Zich Zijner ontfermen, en tot onzen God,

want... zo is Hij, dat hebt u gezien...

Hij vergeeft menigvuldiglijk. (Jesaja 55:6-7)

Amen.